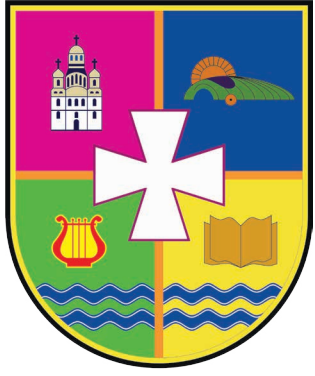

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ

№17 17 СЕРПНЯ 2018 РОКУ

Дорогі земляки!

Ще з часів Київської Русі наш народ прагнув вільно жити, сповідувати свої традиції та звичаї й не зазнавати поневолення та утисків. Здавалося б, 27 років тому споконвічна мрія українців здійснилася. Однак роки незалежності стали випробовуванням для всіх нас – випробовуванням на зрілість, на терпіння, на толерантність, на рештлі на здоровий глузд. Але я вірю, що працелюбний народ України поліпшить життя у своїй власній державі, а головне – відродить мир та цілісність України. Вірю, що вже незабаром українці житимуть у справедливій, заможній, щасливій країні. Щиро бажаю всім нам, щоб цей момент настав якнайшвидше. Зі святом вас, із Днем незалежності!

З повагою Віктор КОРДУБАН,
голова ради директорів ПП «Білоцерківська агропромислова група».

Шановні жителі громади!

Наші пращури століттями мріяли жити у вільній і незалежній державі, яка, наче єдина сім'я, сама вирішуватиме всі нагальні проблеми та піклуватиметься про кожного громадянина. Усі ми відчули на собі переваги такого життя (нехай і в значно менших масштабах) після створення ОТГ.

Дозвольте привітати вас із Днем незалежності України та побажати здоров'я, щастя, успіхів і наполегливості. Нехай кожен день буде сповнений радості, тепла і нових здобутків, а ваші добрі справи служать нашій громаді та наповнюють її добром і процвітанням.

Слава Героям, що століттями виборювали незалежність України! Слава Героям, що відстоюють її зараз!

Іван ЛЕЩЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

Шановні працівники ПП «БіАГР»!

Щиро вітаю вас із найбільшим національним святом українського народу — Днем незалежності України! Нехай цей день принесе у ваші домівки щастя й добро, порозуміння та згуртованість, мир і любов!

Бажаю вам сили та натхнення, міцності та перемог. Бажаю, щоб Україна стала найрозвиненішою країною світу, в якій усі українці житимуть щасливо, матимуть передові технології, розвиватимуть науку, культуру, належним чином піклуватимуться про дітей і літніх людей.

Оксана КОРДУБАН,
генеральний директор ПП «Білоцерківська агропромислова група».

Шановні колеги!

На схилі літа, коли серпнева блакить неба й жовтогарячий зерновий лан зливаються барвами української державності в символ свободи та праці, українці відзначають День незалежності – найбільше державне свято.

З нагоди свята щиро бажаю вам і вашим родинам щастя, добра, любові та оптимізму, а нашій Україні – довгоочікуваного миру й процвітання.

Нехай професійність, творчість, енергія та завзяття кожного примножують здобутки нашого підприємства, а разом із ним і всієї України, та служать прикладом для наслідування.

Роман КОВАЛЕНКО,
виконавчий директор ПП «Білоцерківська агропромислова група».

З Днем
Незалежності!

Іван Лещенко: «Вкладаючи в дітей, ми забезпечуємо майбутнє громади»

Літо, без сумніву, — найулюбленіша пора року всіх дітлахів. Це найдовший період відпочинку, а щоб він був цікавим та корисним, як підбрати дорослі.

Як розповіла в. о. начальника відділу соціального захисту населення, сімей, дітей та молоді Білоцерківської сільської ради Юлія Фелоненко, цього літа 36 школярів пільгових категорій відпочивали в оздоровчих таборах коштом бюджету. Білоцерківська сільська рада закупила 31 путівку в ДОЗ «Соснова поляна» (с. Колосівка), ще 5 путівок виділила Полтавська обласна рада в оздоровчі заклади Херсонської, Миколаївської та Тернопільської областей.

Претендентів на оздоровлення визначали в школах, надаючи пріоритет дітям із багатодітних та малозабезпечених родин. На першу табірну зміну (з 12 червня по 3 липня) було чимало бажаючих, а

от від поїздки на третю зміну (з 24 липня по 14 серпня) деякі пільговики з різних причин відмовилися. Але путівки не пропали – тим, хто відмовився, швидко знайшли заміну.

Діти повернулися з таборів сповненими нових яскравих вражень та позитивних емоцій. Адже організований відпочинок у дитячому закладі – це завжди цікаві пригоди, різноманітні культурно-спортивні заходи, знайомства та спілкування з однолітками. І, звичайно ж, дотримання режиму дня, повноцінне харчування, постійний нагляд педагогів – те, чого інколи бракує вдома.

Крім того, 11 дітей із особливими потребами з 11 по 28 лип-

ня відвідували Центр соціальної реабілітації для дітей-інвалідів у м. Миргород. Для цього їх щодня зранку забирали по домівках та у супроводі дорослих возили двома автобусами у Миргород і назад.

Таку практику запровадили ще три роки тому після створення ОТГ, й вона приносить відчутні результати.

— У Центрі соціальної реабілітації є дуже багато різних оздоровчих процедур, — говорить Тетяна Манашина, мама 8-річної Ані, яка вже четвертий рік відновлює здоров'я в Миргороді. — Мою донечку, наприклад, лікували процедурами для органів дихання, магнітом (він дуже позитивно впливає на внутрішні органи), з нею працювали психолог і логопед. Іншим діткам робили масаж, обгортання... Я, звичайно ж, усіх послуг і не знаю. Скажу тільки, що там працюють

дуже чуйні, уважні люди. Вони дітей і зустрінуть, і проведуть та посадять у автобус.

У центрі створені всі умови, щоб діти могли повноцінно харчуватися. Діти самі привозять із дому обіди, то там є холодильник, мікрохвильовка, електрочайник. Є спеціальна працівниця, яка завжди допоможе розігріти обід, порізати на шматки тощо. Тобто віддав дитину в надійні руки, і не переживаєш за неї.

6-річна Іринка Маюра відвідує центр другий рік поспіль. Їй там дуже подобається, тож вона з нетерпінням чекала поїздки, розповідає її мама Валентина Петрівна.

— Окрім оздоровчих процедур, у центрі відбувається соціальна реабілітація: діти спілкуються, граються, працюють із логопедом, реабілітологом, психотерапевтом,

дефектологом, — говорить жінка. — Іринка має відчутні успіхи після відвідин центру. Єдине побажання до організаторів поїздки — у подальшому трохи змінити маршрут. Ми живемо в Огіривці, сюди автобус приїжджає найперше о 6.30, потім їздить іншими селами й збирає дітей. А назад заїздить в Огіривку найпізніше. Для маленьких діток це трохи виснажливо. Правда, коли нас забирав автобус «Форд», то ми незручностей не відчували: автобус значно комфортніший і їде швидше.

— Сподіваємося, що наступного року зможемо оздоровити більше дітей, — підсумовує Ю. Фелоненко.

— Вкладаючи ресурси у наших дітей, ми забезпечуємо майбутнє нашої громади й держави в цілому, — додає сільський голова І. Лещенко.

День села — це свято минулого, сьогодення і майбутнього

Серед населених пунктів, які входять до Білоцерківської ОТГ, село Балаклія — найстаріше. Документального підтвердження віку населеного пункту поки що немає, але полтавські археологи припускають, що йому, можливо, понад тисячу років. Тепер населення села складає близько 300 осіб.

Розташована Балаклія в мальовничій місцевості з водоймами і невеликими лісами. Тут мешкають працьовиті, гостинні люди, які бережуть народні традиції і роблять багато для того, щоб залучити до такої справи молодь. У цьому можна було пересвідчитися на Дні села, відзначати який стало в Балаклії вже традицією. Цьогорічні урочистості проходили 4 серпня.

Перед початком свята Білоцерківський сільський голова Іван Лещенко на правах господаря провів мене селом, розповів і показав зроблене для громади за цей короткий час.

— У Балаклії — один із найкращих дитячих садків серед подібних закладів у селах громади. Це наша гордість. Раніше він розташовувався в приміщенні контори колишнього радгоспу. Тільки пройшло об'єднання, батьки поставили вимогу перевести садок у школу, пропонуючи навіть зробити це своїми силами. У результаті за кошти громади виготовили проект і розпочали облаштування. А цього року вже відзначили річницю діяльності садочка, — каже Іван Васильович. — Ось міст через річку Псел довжиною понад 100 м, який збудували за 4 місяці за сприяння В. В. Кордубана і Ю. В. Кордубана, встановили нові електроопори, провели освітлення. Хоча спочатку через незручності чули багато нарікань, а нині балакліївці пишуться новеньким мостом.

У приміщенні клубу повним ходом іде реконструкція кімнат для ФАПУ. Іван Васильович пояснює, що коли створилася громада, Балакліївський Будинок культури, оформивши необхідні документи, було забрано з Фонду держмайна і передано на баланс виконавчого комітету ОТГ. Відтепер це — комунальна власність.

Оновленням завдяки зусиллям об'єднаної територіальної громади Балакліївським навчально-виховним комплексом охоче похвалився директор закладу Любов Петрівна Луць.

— На даний час у НВК навчається 55 учнів і 14 дітей відвідує дитячий садок. Розпочинаємо працювати за програмою «Нова українська школа» і готуємося зустрічати першокласників. Ось бачите, які чудові меблі встановлено для них, — ділиться здобутками Любов Петрівна. — У клас придбано ноутбук, принтер, ламіатор, встановлюватимемо мультимедійну дошку, обладнуємо все необхідне для учнів

першого класу. До початку навчального року плануємо переробити внутрішні двері, замовили також жалюзі на вікна, поміняли систему опалення. Раніше діти взимку в класах не нагрівалися. Нині проблем з опаленням немає. Виконано ремонт кухні, туди завезене нове обладнання, нині приміщення повністю укомплектовано всім необхідним відповідно до санітарних вимог. Переобладнуємо під невелику актову залу приміщення колишньої майстерні. В окремій кімнаті стоятиме закуплений для дітей новий тренажер. Донедавна в НВК зовсім не було комп'ютерів. Коли про це дізнався сільський голова Іван Лещенко, то вирішив це питання, і учням за кошти громади закупили нові. Днями отримали бензокошу. Підкреслюю, усе робиться за кошти громади, мова навіть не йде про збір батьківських грошей на ремонт. Немає розподілу на більше село чи менше, усі фінансуються однаково в міру необхідності. Хоча помічаю, що до хорошого люди швидко звикають: чим більше нам дають, тим менше люди це цінують.

Невпізнанно змінилися після ремонту закладу колись приміщення дитячого садка. Яскраві кольори, затишні світлі приміщення, чистота і порядок. Нові двох'ярусні ліжечка, ігрова кімната, особлива гордість — по-сучасному обладнений хлямами туалет із душовою, сушкою, пральною машиною. У всьому відчувається любов і турбота про дітей.

Повертаємося до Будинку культури. Дещо повільно, як і належить старшим людям, зайнятим постійною домашньою роботою, сходяться до місцевого клубу глядачі. Молодші ж на імпровізованому сільському дворі перед входом з'явилися завчасно.

Балаклія багата старовинними українськими рушниками. Вишиті на сірому дмотканому полотні й на білому ситці, вони яскраві квітами скрізь: на тині, в бібліотеці, у фойє та залі клубу. Хто б що не говорив, але цей символ України зворушує серце кожного. А це ентузіастка і натхненниця різних фольклорних заходів, бібліотекар І категорії Лідія Іванівна Ісаєнко збирала і зберігає у своєму закладі багато інших предметів старовини.

Свято розпочалося. Громаду села привітав Білоцерківський сільський голова Іван Лещенко. І, як прийнято на велелюдних зібраннях, передав подяки і грошові винагороди за са-

Подарунок найстарішій жительці Балаклії Евдокії Чернусі вручає сільський голова Іван Лещенко.

мовіддану працю та активну життєву позицію працівникам ПП «БІАГР». Заступник директора ТОВ «Біагро» Олександр Пипко вручив подарунки працівникам товариства. Почесну місію вітати земляків у інших номінаціях виконав староста с. Балаклії Анатолій Вільховий.

А номінації були різні. Щирими оплесками присутні вітали людину, чия мудрість є прикладом для молодших поколінь. Це найстарша жителька села Евдокія Сергіївна Чернуха, якій цього року виповниться 95 років. До цієї категорії належать також Яків Савич Андрощук, вихідець із Житомирщини, а нині балаклієць, бо переїхав сюди в родину сина. Йому незабаром Бог подарує 91 рік.

Поіменно загадали тих, хто колись молодим виконував інтернаціональний обов'язок в Афганістані. І тих, хто воював і нині воює на Сході України. Віддав своє здоров'я, захищаючи людство від мирного атома під час аварії на ЧАЕС, лікар Віктор Куш, якого теж земляки вітали оплесками. Від імені односельців ведучі зі сцени висловили щирі подяки вчителям-пенсіонерам і нагадали, як історія школи наближається до свого століття.

Отримали скромні подарунки й оплески ювіляри, які відзначили у 2018 році своє 50-річчя. Золоте весілля цього року святкують балакліївці Іван Федорович і Ганна Касянівна Яцури. Ще одна подружжя пара під оплески присутніх келихом шампанського відзначила своє срібне весілля. Аж засоромився від загальної уваги місцевий герой Сергій Фененко, якому староста Анатолій Вільховий від місцевої громади вручив подарунок за врятування на

Глядачі в залі.

річці маленького хлопчика.

1 вересня за парти сядуть першокласники Балаклії. Про них теж задали організатори свята, і діти отримали подарунки. Не забули привітати і працівників соціальної сфери: листонош, бібліотекаря, соціальних працівників, кухаря дитсадка. А ще тих, хто зберігає і примножує історію краю — пошуковий загін «Джерела», яким багато років керує Валентина Лиходід.

Вітання супроводжувалися оплесками і розділялися номерами художньої самодіяльності у виконанні місцевого колективу «Водограй», солісткою якого є голосиста Наталія Плаксюк. Співочі таланти в Балаклії не перевелися, проте й гостям тут раді. Коли глядачів у залі запаливав народний аматорський фольклорний ансамбль «Яснозір'я» Бірківського Будинку культури (керівник заслужений працівник культури України Василь Моспан), зал довго не відпускав колектив, лунали навіть вигук «Браво!»

Ось який висновок зробили місцеві бабусі після завершення заходу: «Дуже гарне свято, привід нам зустрітись, поговорити, побачитися один з одним». І це вдалося. А наостанок — куліш, пиріжки та вареники. Балакліївці на славу повеселилися і відпочили.

**Любов ПРИЙМАК.
Фото автора.**

P.S. Скориставшись нагодою поговорити з кореспондентом, до мене підійшла Галина Олексіївна Шипоша, жителька с. Балаклії. Вона просила надрукувати сердечну подяку молодій лікарці Білоцерківської амбулаторії загальної практики сімейної медицини Людмилі Олексіївні Кріпак і сімейній медсестрі Катерині Василівні Шарай, які доклали всіх зусиль, щоб укотре поставити на ноги немолоду жінку.

— Зо два тижні тому я потрапила в Білоцерківську лікарню. Я сердечниця, є проблеми з легенями. Людмила Олексіївна і Катерина Василівна зробили мені кардіограму, надали лікування. Я щиро вдячна їм за увагу і турботу, за те, що добре обслуговують і цінують людей похилого віку.

У Красногорівці теж відзначили День села

Услід за Балаклією 9 та 12 серпня відзначили День села в Красногорівці. 9 серпня в церкві великомученика й цілителя Пантелеймона, що постала на місці зруйнованого атеїстами храму, відбулася святкова служба. Місцеві господині наліпили та наварили 700 вареників, якими частували всіх бажаючих. Недарма ж колись Красногорівка славилася величним храмовим святом Пантелеймона!

І. В. Лещенко вручає подяку ПП «БІАГР» Н. П. Солод.

А в неділю на місці, де колись був найкращий у районі клуб, зібрався жителі села та гості з інших населених пунктів громади. На імпровізованій сцені відбувся грандіозний концерт! Спочатку глядачів порадували виступами самодіяльні артисти: Олександр Фесенко, Наталія Пляшник, Валентина Голованова, Тетянка Мойса та Денис Сидоренко, народний аматорський ансамбль народної музики «Красногорівські витівники» (керівник — Тетяна Іващенко), фольклорний ансамбль «Горлиця» (керівник — Явдокія Черних), народний аматорський хоровий колектив «Живі джерела» (керівник — заслу-

Фото на заздку: П. П. Рибальченко, К. І. Байрамов, І. В. Лещенко із першокласниками.

жений працівник культури України Григорій Сержожкін), танцювальний колектив Білоцерківського БК під керівництвом Світлани Грищенко та інші. А потім на сцену вийшла заслужена артистка України Наталія Май зі своїми донечками. Вона спеціально приїхала привітати земляків із Днем народження села!

Свої таланти на святі демонстрували не лише артисти, а й місцеві майстри. На виставці, що розгорнулася поряд зі сценою, були представлені роботи Анни Шевченко (прикраси для волосся), Людмили Бірук (ляльки), друкована продукція поетеси й директорки видавництва «Духовна Вісь» Тетяни Домашенко. Тут же можна було погортати книги про уродженців Красногорівки

(експозиція «Ми пишаємося нашими земляками»).

...Відкрили свято голова Білоцерківської ОТГ І. В. Лещенко, голова Великобагачанської РДА К. І. Байрамов та депутат Полтавської обласної ради Н. К. Мацько. Остання, до речі, розповіла, що обласна рада виділила кошти на підтримку Красногорівської школи.

Від привітань перейшли до нагородження. Першими отримали подяки й грошові премії від ПП «БІАГР» найкращі працівники підприємства: Сергій Сергійович Мільченко, Аркадій Іванович Осіпов, Ірина Іванівна Козинка, Анатолій Павлович Ільченко, Ольга Сергіївна Артеменко, Олена Миколаївна Цвіт, Оксана Володимирівна Шматко, Ніна Миколаївна

Пляшник, Наталія Петрівна Солод та Людмила Миколаївна Бугай.

У номінації «Надія моя Красногорівка» на святі відзначили 17-х майбутніх першокласників та вручили всім портфелі й канцтовари. А вони у свою чергу підготували віршовані виступи.

Подарунки отримали й старші жителі села: Галина Андріївна Палій, якій 10 серпня виповнилося 90 років, Ганна Яківна Бондар і Катерина Юхимівна Володько (ім 12 серпня виповнилося 80 та 70 років відповідно) та найстарша жителька села 96-річна Надія Петрівна Беркута. Привітали й пари, які прожили в мирі та злагоді 25 років і цього року відзначили срібне весілля. Це Володимир та Інна Степанови та Едуард і Яна Фененки.

Далі на стор. 4

На сцені — Наталія Май.

Невтомні пошуковці з Балаклії

З різних причини складно і повільно повертаються до широкого загалу імена людей, репресованих у 30-і роки минулого століття. Серед них є й такі, що залишили після себе значний вклад у ту чи іншу сферу життя.

Участь у засіданні клубу «Рідний край» у Полтавській обласній бібліотеці ім. І. П. Котляревського.

17 серпня виповнюється 110 років від дня народження Анатолія Ілліча Костенка — українського письменника, літературного критика, дослідника життя та творчості Тараса Шевченка, Лесі Українки, Андрія Малишка, жертви сталінських репресій.

На жаль, цілісної документальної біографії, досліджень творчості самого А. Костенка немає. Заповнити цю прогалину хоча б частково упродовж десяти років намагаються члени пошукового загону «Джерела», який із кінця 90-х років діє при Балаклієвському навчально-виховному комплексі.

Організатором і незмінним керівником загону є вчителька-ентузіастка Валентина Петрівна Лиходід. Вона говорить, що якось побачила в шухляді столу своєї колеги книгу про Лесю Українку «Співачка досвітніх вогнів» із дарчим написом «Моїм односельцям» автора Анатолія Костенка. Проживши в с. Балаклії 15 років, нічого не чула про те, що тут мешкав

письменник. Тож почала розпитувати про нього вчителів, жителів села. Та дізналася лише, що той родом із Балаклії, а жив у Києві, був репресований і засланий на Колиму, писав про Шевченка та Лесю Українку. Нова випадкова зустріч зі своїм знайомим Іваном Михайловичем Семенцем, який улітку приїхав до рідного села з Києва, трішки відкрила для неї завісу над постаттю Костенка. Виявилось, що чоловіки були близькими друзями ще з дитинства.

— З яким захопленням і хвилюванням розповідав Іван Михайлович про свого товариша, про їхні спільні справи, думки! Пізніше, у Києві, він подарував мені книжки Костенка з автографами, — ділиться спогадами Валентина Петрівна. — Так розпочалася дослідницька робота (моя і членів шкільного пошукового гуртка «Джерела»), що триває і до цього часу. Поступово перед нами відкривався світ непересічної людини,

незламного борця і патріота України, жертви і страдника політичних репресій, талановитого письменника, невтомного дослідника і науковця, разом із тим — неординарної особистості, не зламаного катуваннями ГУЛАгу, безмірно люблячого чоловіка і батька, відданого друга.

Пошуковцям допомогли встановити зв'язки з друзями А. І. Костенка — відомими письменниками Анатолієм Дімаровим та Михайлом Слабошпицьким (лауреатами Шевченківської премії). Зі своєю ученицею Оксаною Фененко Валентина Петрівна відвідала в Києві родину Дімарових, у Великій Багачці — рідних племінників Анатолія Ілліча Івана та Марію Костенків. Спогадами поділилась і внучата племінниця Світлана. Дімарови познайомили з оператором документального фільму про колимську каторгу А. І. Костенка «Хіба минає все минуле» Володимиром Вернигором, який допоміг придбати копію цього фільму (відзнятий на кіностудії ім. О. Довженка, режисер — лауреат Національної Шевченківської премії Валентин Сперкач). Паралельно з цим учні з учителькою працювали в обласній бібліотеці, по крихтах збирали документи та свідчення.

Учениця Оксана Фененко з роботою про А. І. Костенка виборола І місце в МАН на обласному конкурсі «Славні імена Полтавщини», а Яна Бондар стала учасницею Міжнародного конкурсу з українознавства в Києві, де її наукову роботу рецензував товариш А. І. Костенка письменник Сергій Плчинда.

Логічним результатом дослідження та розвідок про Анатолія Ілліча Костенка стало відзначення 100-річчя від дня його народження в рідній Балаклії. У гості приїхали друзі, товариші по перу та родичі: письменники М. Слабошпицький, М. Сом, Н. Поклад, кінооператор В. Вернигор,

Пошуковці в шкільному музеї ім. А. І. Костенка.

режисер В. Сперкач, заступник директора Інституту літератури ім. Шевченка С. Гальченко, онуки Анатолія Ілліча — Є. Остапенко та С. Стратонова. Були запрошені жителі села й учителі української та зарубіжної літератур шкіл району.

Відтоді минуло 10 років. Виростили і залишали загін після закінчення школи його члени, та пошукова робота не зупиняється. Крім досліджень життя і творчості земляка Анатолія Костенка, за майже 20-річну діяльність загону школярі під керівництвом невтомної Валентини Лиходід провели багато пошукових розвідок. Опрацювали тему голодомору в рідному краї, досліджували місцеву вишивку, заглибилися в історію («Балаклія — село козацьке»), вивчали долі земляків-остарбайтерів, вивезених під час Другої світової війни на примусові роботи до Німеччини. Серед індивідуальних досягнень учнів — друге місце на державному рівні з українознавства нині вже випускника НВК Едуарда Овчаренка з роботою про

фольклор с. Балаклії. І це лише частина надбань учительки та юних пошуковців.

За час роботи вони зустріли одинокців серед працівників Полтавського обласного краєзнавчого музею імені В. Кричевського та Полтавської обласної бібліотеки імені І. П. Котляревського. У березні цього року ініціювали і провели спільно з відділом краєзнавства бібліотеки засідання клубу «Рідний край», на якому розглянули літературні дослідження А. Костенка.

Цього року пошуковці з Балаклії серед представників із Молдови, Грузії та Білорусі взяли участь у історичному конкурсі з роботою на тему: «Історія моєї громади». А нещодавно отримали сертифікат, який засвідчує, що вони потрапили до сотні найкращих.

Побажаємо ж ентузіастам і їхній невтомній наставниці В. Лиходід, щоб не міліло джерело їхнього натхнення, можливостей і бажань.

Любов ПРИЙМАК.

Наш земляк Анатолій Ілліч Костенко

Анатолій Ілліч Костенко народився (4) 17 серпня 1908 р. у бідній козацькій родині в містечку Балаклія Харольського повіту. Справжнє його ім'я, записане при хрещенні — Антон (письменник змінив його на «сучасніше»). У родині зростало дев'ятеро дітей, він був найменшим і дуже від цього потерпав. У більшості селянських родин «мізинчик» користувався пестощами батьків і старших. Але убоге життя в нестатках, у постійній гризоті не робить людину доброю: малому перепадало чимало штурханів, він усім був на перешкоді. Тому й ріс диким та відлюдькуватим.

Від старшої сестри Мар'яни хлопець рано навчився читати. До школи вже знав багато віршів. З семирічного віку розпочалося його справжнє трудове життя по наймах: у сусідньому селі Мостовищина пас корову, щоб заробити на чоботи, адже восени йти до школи. На чоботи заробив, та в школу не прийняли, бо з наймів повернувся на Покрову, а заняття розпочалися на місяць раніше. Як пригадував сам Анатолій Ілліч, його дитинство не було світлим та легким. Найбільшою ж радістю було навчатися в Балаклієвській земській школі. Та ось трапилося лихо: у третьому класі перед Різдом у 1919 році захворів на черевний тиф, що тоді був повальним на Україні, потім на висипний, а тоді ще й поворотний. Так аж до весни. А літом, як зазвичай, працював пастухом. Проте займався самоосвітою, читав вує, що потрапляло до рук, перечитав майже всю бібліотеку «Просвіти».

1928 року А. Костенко, закінчивши Красногорівську сільськогосподарську школу інтернатного типу, поїхав «зайцем» на товарняку в Полтаву тримати вступні іспити в сільськогосподарській інститут, але їх перенесли аж на два тижні. У нього не було коштів, щоб чекати так довго, тож вирішив вступати в Інститут народної освіти (ІНО). Закінчив його у 1931 році (у зв'язку з нестачею учительських кадрів, бо багатьох було репресовано, термін навчання уцілюнили до трьох років) і отримав рекомендацію до аспірантури Київської філії НДІ ім. Т. Г. Шевченка. Після її ліквідації у 1933 році його призначили директором Всеукраїнського літературного музею в Харкові. Цей музей то закривався, то відкривався з «ідейно-політич-

них» міркувань. А. Костенко писав: «Розпочався період божевільної сталінщини. Письменники падали, як бійці на полі бою. Сьогодні оголошують реакційними буржуазними націоналістами Грінченка, Куліша... Завтра — Нечуй-Левицький, Старицький, Руданський, Карпенко-Карий, Олена Пчілка... А там, дивись, замахнулись ще й на Лесю Українку, Комалянську, Стефаника, Хоткевича... І після кожного арешту або чергової «критики» треба «виправляти» експозицію».

З перенесенням столиці України до Києва повернувся туди і А. Костенко, працював в Інституті літератури ім. Шевченка. Систематично виступав із критичними статтями в журналі «Життя і революція», «Криниця», «Червоний шлях», «Всесвіт». Видав книгу «Живий Шевченко» (1935).

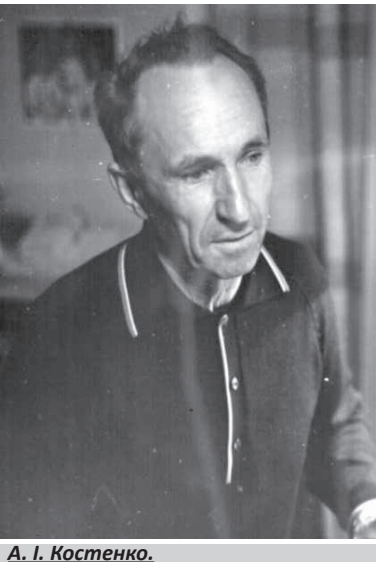
У Києві Анатолій зустрічає Тамару Цвєлих — неординарну й глибоко інтелігентну жінку, кандидата педагогічних наук. У неї було троє дітей, і А. Костенко став їм за рідного батька.

Навесні 1937 року літературознавця запросили працювати до інституту ім. Горького в Москву. Але ці плани перекреслив арешт 12 червня 1937 року.

Через багато років наш земляк загадував тортурі в Лук'янівській тюрмі: слідчі по черзі допитували його по кілька діб, він непритомнів та падав... У грудні до камери, де він сидів, заштовхнули дванадцятьох студентів, які добре знали А. І. Костенка. Та вони не впізнали свого викладача: змарнілий, з бородою...

Його засудили до 10 років виправно-трудових таборів на Колімі. Та він не визнав себе винним.

Коли відправлявся по етапу на Коліму, випадково зустрівся з рідною сестрою Лесю Українкою Ісидорою

А. І. Костенко.

Косач-Борисовою, теж репресованою. Значно пізніше, у 60-х роках, листувався з нею, тоді вже емігранткою в США. Ці безцінні 8 листів-спогадів про Лесю нині зберігаються в музеї поетеси в Києві.

...Спочатку два роки заслання А. Костенко працював у Архангельській області на лісопавлі. Це був ніби випробувальний період: багато ув'язнених помирало від цинги, з голоду. Тих, хто вижив, відправляли поїздом у Владивосток, а далі пароплавом на Коліму. Вже там Костенко три місяці працював у шахті кріпильником, потім возив тачку з рудою, а коли став «доходягою» — мив золото. За перші два роки налив 50 кг золота. Коли не виконував норми, навіть супу не давали. Голод, холод (морози до −50°C), нелюдські умови існування... Смерть чатувала на кожному кроці. А. Костенко не вірив, що витримає. Та, мабуть, його врятувало козацьке коріння та Боже провидіння (бо ще до заслання хворів на сухоти).

У 1951 році його приговорили до безстрокового поселення на Дальбуди. Тут уже призначили гірничим майстром, платили гроші. У 1955 році А. Костенка було реабілітовано, він

повернувся до Києва.

Входити в життєву колію було дуже важко. Своїм найпершим обов'язком Анатолій Ілліч вважав пом'янути добрим словом замучених літературних побратимів, тож укладає збірку «Із поезії 20-х років». Після цього відновлює та видає спогоди про Шевченка: «Шевченко в мемуарах» (1965), «Спогади про Шевченка» (1968), а також «Поети пошевенківської доби». Понад 10 років дослідник працює над книгами про Лесю Українку: «Співачка досвітніх вогнів» (1963), «Досвітні вогні», «Спогади про Лесю Українку» (1971), у Москві в серії «Жизнь выдающихся людей» виходить написана ним біографія поетеси. А ще він публікує гострі критичні статті в літературних журналах, пише біографію А. Малишка (писати про Драгоманових заборонили).

Усе своє життя А. І. Костенко боронив українську мову, хоча це було нелегко і небезпечно: в ті часи могли запросто звинуватити в націоналізмі. Цензура нещадно різала патріотичні вислови...

Уже в 1993 році в журналі «Київ» було опубліковано статтю А. Костенка «Скорботний жнива людомору», в якій він повів про страхіття голодомору 1932–1933-років в Україні, зокрема в його рідній Балаклії.

У 1971 році Анатолій Ілліч вирушає в подорож слідами Шевченкової Караутської експедиції та в Приаралля. Як результат — дві книги «І оживуть степи...» (у співтворстві з Умірбаєвим) та «І буде правда на землі» (видана в Алма-Аті, 1977). Обидві книги мандрівок поєднує двома частинами в книзі «За морями, за горами», виданій в Україні (1984).

Як пригадував А. Дімаров, на початку 90-х років письменник тяжко хворів. Та ніколи не зраджував собі. Ходив на мітинги (часто небезпечні) до пам'ятника Шевченкові в Києві. Відмовився від операції, яка, можливо, продовжила б життя на кілька років. І працював над книгою спогадів «Хіба минає все минуле...»

про своє майже 20-річне заслання, про страхіття репресій. Понад усе він мріяв видати книгу, однак не судилося. 28 лютого 1997 року Анатолій Ілліч Костенко, великий патріот України і української літератури, помер. Книгу ж видали через рік після його смерті коштом сім'ї (онуки продали квартиру).

За три роки до смерті А. Костенко відвідав рідне село, своїх племінників — Івана Прокоповича Костенка та Марію Прокопівну Костенку, які нині мешкають у Великій Багачці. Вклонився рідним могилам. Відвідав школу, подарував кілька книг, які й стали поштовхом до дослідження його життя та творчості.

Підготовано за матеріалами пошукового загону «Джерела».

жителя с. Красногорівка,
учасника АТО
**МАЙОРНИКОВА
АНДРІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА,**

жительки с. Лугове,
дитини війни, ветерана праці
**ТРЕТЯК
ОКСАНИ АНДРІЙВНИ**

і висловлюють щирі співчуття
рідним і близьким покійних.

Дні народження відзначають члени нашої громади:

17 серпня
ПИЛИПЕНКО ЛЮДМИЛА ВАСИЛІВНА
(с. Поділ) – 60 років;

18 серпня
ШПИРНА ІВАН ПЕТРОВИЧ
(с. Балаклія) – 70 років;

19 серпня
ГОЛОВКО НІНА ОЛЕКСАНДРІВНА
(с. Балаклія) – 80 років;
МИХАЙЛИК КАТЕРИНА АНДРІВНА
(с. Дзюбівщина) – 70 років;

20 серпня
ПОХІДНЯК СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ
учасник АТО (с. Дзюбівщина) – 40 років;

21 серпня
КАТРУША ВАЛЕНТИНА ФЕДОРІВНА
(с. Бірки) – 60 років;

22 серпня
МАМЕДОВА СВІТЛАНА ПЕТРІВНА
(с. Білоцерківка) – 70 років;

23 серпня
ПОТАПОВА ЛІДІЯ МИХАЙЛІВНА
(с. Балаклія) – 65 років;

24 серпня
ШИПОША ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ
(с. Балаклія) – 70 років;
ТРЕБУХ ОЛЬГА ГРИГОРІВНА
(с. Балаклія) – 70 років;
ЛИЧКО ВАДИМ ЛЕОНІДОВИЧ
(с. Бірки) – 70 років;

25 серпня
СТЕЦЕНКО АЛЛА ІВАНІВНА
(с. Красногорівка) – 60 років;

26 серпня
КАТРЕНКО АНДРІЙ БОРИСОВИЧ
(с. Поділ) – 30 років;

27 серпня
КАЛЕНЧУК СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ
(с. Білоцерківка) – 65 років;

28 серпня
НЕЧАЙ ІВАН ПРОКОПОВИЧ
(с. Білоцерківка) – 75 років;
ПИДЯК ОЛЬГА АНДРІВНА
(с. Балаклія) – 55 років;

29 серпня
ПОНОМАРЕНКО ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ
(с. Балаклія) – 65 років;
МОСТОВА ІРИНА МИКОЛАЇВНА
(с. Балаклія) – 60 років;

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів та члени громади вітають іменинників і щиро бажають прихильності долі, міцного здоров'я, удачі в усіх починаннях, добра, мудрості та виваженості.

Хай кожен день ясніє небом чистим,
Світанки сяють, скупані в росі,
У серці радість розквіта іскриста
І мрії хай збуваються усі.

Залюблений у авто і футбол

8 серпня виповнилося 60 років Григорієві Вікторовичу Каленіченку – людині, яку добре знають і шанують у Білоцерківці, Красногорівці та й загалом у нашій громаді.

Він народився й виріс у Білоцерківці, навчався в Полтавському ПТУ №9 і деякий час працював у обласному центрі, служив у армії, а потім закінчив Миргородську автошколу та повернувся на малу батьківщину й оселився в Красногорівці. Сумлінно працював водієм у колгоспі «Жовтень», а коли господарство розпалося, пов'язав своє трудове життя з Білоцерківським молочним заводом (нині ПП «БІАГР»). Працював старшим водієм, інженером з експлуатації машино-тракторного парку, завідувачим майстернею, знову інженером з експлуатації МТП...

Та де б не працював Григорій Вікторович, він завжди вболіває за доручену справу й сповна віддається роботі. А до автомобілів ставиться, наче до живих істот: завжди старанно доглядає за ними, дотримуючись неймовірної чистоти та справності. Це самовіддане служіння техніці знаходить відгук у «залізних душах»: автомобілі в руках досвідченого майстра служать набагато довше. А ще Григорій Вікторович товариський, людяний, завжди вислу-

хає та підтримує у важку хвилину. Тож і шанують Г. В. Каленіченка колеги по роботі й односельці.

Григорій Вікторович разом із дружиною Марією Василівною (яка, до речі, теж працювала спочатку в колгоспі, а потім на ПП «БІАГР») виховали двох чудових синів та діджалися трьох онуків. Обидва сини стали педагогами, молодший син Юрій Григорович працює фізруком у Красногорівській ЗОШ та користується величезним авторитетом у колег і учнів. Він говорить, що обрав професію під впливом батька, який завжди захоплювався спортом, особливо футболом, та підтримував місцеву команду.

Є у Григорія Вікторовича ще одне велике захоплення: рибалка. Ось такий він, цей простий, скромний і водночас різнобічно обдарований чоловік.

Колеги й друзі з нагоди Дня народження бажають Вам, шановний Григорію Вікторовичу, сонячних днів, миру, тепла, добра й усіляких гараздів!

Г. В. Каленіченко.

Друга мама сотень красногорівців

За плечима в Аллі Іванівні Стеценко – понад 40 років роботи вчителем молодших класів Красногорівської школи. Лагідна, чуйна й водночас вимоглива, вона стала другою мамою для кількох сотень красногорівців, прищеплюючи їм любов до навчання та допомагаючи робити перші кроки Країною Знань.

Як розповідає Л. Д. Бодня, А. І. Стеценко була першою вчителькою її дочки та двох онуків. Усі вони добре вчилися, й рідні завдячують усім учителям Красногорівської школи, й передусім Аллі Іванівні, яка заклала підвалини знань.

Вона сама свого часу закінчила з відзнакою Красногорівську школу, потім – Кременчуцьке педучилище та Полтавський педінститут. Виховала двох дітей – дочку Людмилу й сина Олексія, має двох онуків – Романа й Максима. Через усе життя жінка пронесла одне велике захоплення – пісню.

– Моя мама Поліна Пилипівна гарно співала, – згадує Алла Іванівна. – Чудовий голос мала й мамаина старша сестра тьотя Варя. Загалом у нас на кутку співало багато жінок. Коли після роботи вони збиралися та заводили пісень, що лунали на все село, люди так і казали: «Ярковівщина співає». А я малою слухала, всотувала їхню енергію... Шкодою, що не записала тих старовинних пісень. Зараз разом із учасницями фольклорного ансамблю «Горлиця» відвідуємо тьотю Катю Литвиненкову та відроджуємо ті пісні, які вона пам'ятає.

Алла Іванівна стояла біля витоків «Горлиці». Ще раніше відвідувала хор, що працював у колгоспному клубі, а також драмгурток, члени якого інсценізували «Кайдашеву сім'ю», «За двома зайцями», «Сватання на Гончарівці» тощо.

А. І. Стеценко. Фото автора.

– У 1971 році в Красногорівці знімали кінофільм «Пропала грамота», – пояснює А. І. Стеценко потяг до акторства. – Майже вся молодь, діти ходили на знімальний майданчик, бачили акторів І. Миколайчука,

Б. Брондукова та інших, брали участь у масовках. Я теж знімалася в кіно! Запам'яталися сцена пекла, плавання на човні... Іншим дівчатам чіпляли коси, а в мене була своя.

Коли клубу не стало, жінки все одно збиралися та співали. Та якось на Лохвичині – батьківщині чоловіка Аллі Іванівни – зняли на відео виступ тамтешнього колективу «Берегиня». Переглянувши його, жінки вирішили: а чому б і собі не створити колектив? Так і народилася «Горлиця», яка, по суті, з'явилася значно раніше.

Усі ці роки склад колективу залишається майже незмінним. Особливістю є автентичний одяг, який підбрала собі кожна учасниця. І сорочкам, і плахам та кирсеткам нерідко по 100 років, вони, на переконання А. І. Стеценко, зберігають енергетику попередніх поколінь. А ось чоботи в учасниць колективу нові – їх пошили на замовлення Білоцерківської сільської ради.

25 серпня Алла Іванівна Стеценко відзначає 60-й рік народження. Її колеги, учні та їхні батьки щиро вітають Учительку з великої літери з круглою датою та зичать цей прекрасний, напролюд позитивний жінці міцного здоров'я, щастя та благополуччя, розумних та кмітливих учнів і, звичайно ж, успіхів у роботі. Тим більше, що цього року вчитель вищої категорії Алла Іванівна Стеценко набирає перший клас, який першим навчатиметься в реформованій новій українській школі. Вона вчергове поведе дітей незвіданими стежками до знань. Нехай щастить!

Зінаїда МАТЯШОВА.

У Красногорівці теж відзначили День села

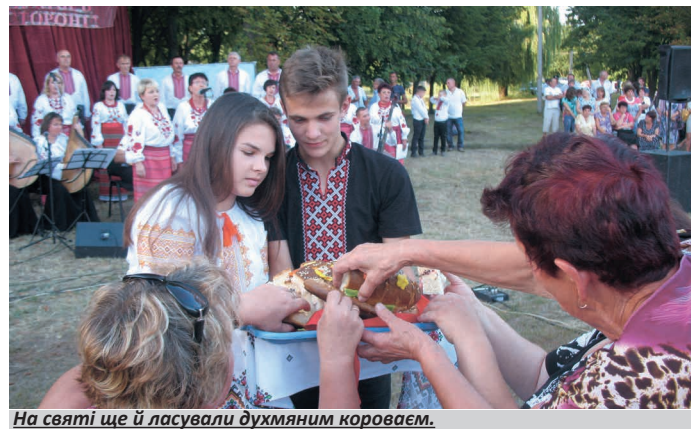
Закінчення. Початок на стор. 2

Згадали про наймолодшого жителя села – Платона Сидоренка. Його батьки Олег і Катерина теж отримали подарунок від Білоцерківської сільської ради, а старший братик Денис із подружкою Танею Мойсою виконали пісню.

Насамкінець подяки виконкому Білоцерківської сільської ради вручили майстрам декоративно-ужиткового мистецтва: Тетяні Михайлівні Домашенко,

Виступ хорового колективу «Живі джерела» не залишив нікого байдужим.

На святі ще й ласували духмяним короваєм.

Галіні Федорівні Третяченко, Анні Володимирівні Шевченко, Анжелі Шарай, Раїсі Федорівні Боровиковій, Катерині Федорівні Тимошенко, Катерині Миколаївні Михайленко, Іванні Олександрівні Шарай, Тетяні Гигорівні Бірук, Іванові Васильовичу Рибальченку, Ірині Олександрівні Дейко, Анастасії Анатоліївні Коваленко, Володимирові Пилиповичу Біруку, Ірині Олексіївні Жарій, Оксані Володимирівні Олефір, Людмилі Маїківні Бірук, а подяки сектору культури та туризму – тим, хто найактивніше готував свято: танцювальному колективу Білоцерківського БК, Сергію

Миколайовичу Злобину, Ользі Авксентіївні Кононенко, Юлії Петрівні Триндач, Олені Миколаївні Романенко та начальнику відділу транспорту ТОВ «Біагро» Валерієві Миколайовичу Цимбалістому, водіям підприємства Миколи Миколайовичу Труханову, Сергієві Івановичу Фесенку, Андрієві Володимировичу Подорожняку, звукооператорові Анастолієві Дмитровичу Недосвітню.

Свято, без сумніву, вдалося. Тепер красногорівці з нетерпінням чекають нових культурницьких подій у громаді.

Зінаїда МАТЯШОВА.
Фото автора.